

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžfk/7/2019
Identifikačné číslo spisu: 1017200581
Dátum vydania rozhodnutia: 13.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1017200581.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: ESPRIT spol. s r.o., Pletiariska 2, Banská Štiavnica, právne zastúpený: VÁLKY PARTNERS s.r.o., Muškátová 792/36, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Stromová 1, Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného - Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21502316/S02 zo dňa 16. februára 2017 a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220220132/Z02 zo dňa 16. februára 2017; Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21700254/S01 zo dňa 16. februára 2017 a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220220132/Z03 zo dňa 16. februára 2017, konajúc o kasačnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/71/2017-257 zo dňa 30. januára 2018, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti z a m i e t a.

II. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/71/2017-257 zo dňa 30. januára 2018 z a m i e t a.

III. Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením odmietol žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21502316/S02 zo dňa 16.02.2017 a Žiadosti č. 26220220132/Z02 zo dňa 16.02.2017 o vrátenie finančných prostriedkov vo výške 20.000,- €, Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21700254/S01 zo dňa 16.02.2017 a Žiadosti č. 26220220132/Z03 zo dňa 16.02.2017 o vrátenie finančných prostriedkov vo výške 30 000,- €.

2. Krajský súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že v prejednávanej veci bola dňa 24.11.2010 uzatvorená

medzi žalovaným ako poskytovateľom nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) a žalobcom ako prijímateľom NFP na projekt s názvom „Aplikovaný výskum metód na určovanie klimatických a hydrologických návrhových veličín“ ITMS: 26220220132., na základe ktorej boli žalobcovi poskytnuté finančné prostriedky na účel uvedený v zmluve na základe uskutočneného verejného obstarávania. Následne bola vykonaná administratívna kontrola verejného obstarávania, v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskej únie v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 528/2008 Z.z.“). V priebehu kontroly boli zistené určité nezrovnalosti, ktoré boli žalobcovi oznámené formou Správy o zistenej nezrovnalosti v zmysle druhej časti zákona o pomoci a podpore.

3. Pred meritórnym prieskumom prejednávanej veci krajský súd skúmal, či je v danom prípade daná právomoc súdu na konanie a rozhodovanie vo veci.

4. Krajský súd dospel k záveru, že správu o zistenej nezrovnalosti je možné považovať za podkladové rozhodnutie predbežnej povahy, vzhľadom na postup upravený v § 27a zákona č. 528/2008 Z.z. S poukazom na ust. § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z.z., podľa ktorého rozhodnutia vydané v konaní podľa druhej časti tohto zákona nie sú preskúmateľné súdom, krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie nespadá do právomoci súdov, a teda nie je preskúmateľné súdom. Na základe uvedeného odmietol žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP v spojení s § 7 písm. h/ SSP ako neprípustnú. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 170 písm. a/ SSP.

2.

5. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca (kasačný sťažovateľ) v zákonom ustanovenej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. g/, h/ a j/ SSP, v ktorej navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alebo aby rozhodnutia žalovaného zrušil a zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania a trovy kasačného konania.

6. Žalobca uviedol, že v súlade s podmienkami projektu a zmluvy o NFP vyhlásil dňa 16.03.2011 verejné obstarávanie na zákazku s predpokladanou hodnotou 250 000,- € bez DPH na poskytnutie služieb po uzavretí zmluvy na predmet „Externé spracovanie digitálnych priestorových údajov v rámci projektu Aplikovaný výskum metód na určovanie klimatických a hydrologických návrhových veličín“. Ešte pred uzatvorením zmluvy o dielo s úspešným uchádzačom predložil listom zo dňa 27.06.2011 kompletnú dokumentáciu týkajúcu sa zákazky na kontrolu Agentúre, ktorá oznámila žalobcovi, že postup pri zadávaní zákazky je v súlade so zákonom č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon o verejnom obstarávaní“). V období od 02.09.2014 do 29.09.2014 bol u žalobcu vykonaný vládny audit č. A601, K3818 za účelom zistenia oprávnenosti výdavkov na vybranej vzorke operácií v rámci Operačného programu Výskum a vývoj. Na základe podnetu Ministerstva financií SR vykonal Úrad pre verejné obstarávanie u žalobcu v období od 07.04.2015 do 30.07.2015 kontrolu postupu zadávania zákazky, o výsledku ktorej bol vyhotovený písomný protokol č. 397-7000/2015-OK/4 zo dňa 30.07.2015. Dňa 27.10.2015 sa uskutočnilo prerokovanie protokolu, kedy sa žalobca podrobne vyjadril k nesprávosti záverov zistených kontrolou a poukázal na viaceré procesné ako aj skutkové nedostatky protokolu a nesprávne právne posúdenie veci. Žalobca uviedol, že dňa 21.12.2015 podal na Krajský súd v Bratislave žalobu na preskúmanie protokolu a zápisnice o jeho prerokovaní, o ktorej súd rozhodol uznesením č.k. 1S/306/2015-232 zo dňa 12.01.2017 tak, že žalobu odmietol pre jej neprípustnosť. Proti tomuto uzneseniu o odmietnutí žaloby podal žalobca dňa 25.03.2017 kasačnú sťažnosť.

7. Dňa 07.01.2016, teda po podaní žaloby o preskúmanie protokolu boli žalobcovi doručené Správa o zistenej nezrovnalosti č. N 21502316/S01 zo dňa 22.12.2015 (ďalej ako „Prvá správa o nezrovnalosti“) a žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220220132/Z02 zo dňa 22.12.2015 (ďalej ako „Prvá žiadosť“). Prvú správu o nezrovnalosti a Prvú žiadosť žalobca napadol správnu žalobou, ktorou sa domáhal ich zrušenia, ktorú krajský súd uznesením č.k. 5S/41/2016-320 zo dňa 22.11.2016 odmietol

pre jej neprípustnosť. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca dňa 10.01.2017 kasačnú sťažnosť, v ktorej žiadal aj o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Žalobca uviedol, že napriek tomu, že nebolo rozhodnuté o kasačnej sťažnosti agentúra zaslala žalobcovi aktualizácie, v ktorých vyzvala žalobcu na vrátenie NFP vo výške 20 000,- € (žiadosť 26220220132/Z02) a na vrátenie NFP vo výške 30 000,- € (žiadosť 26220220132/Z03). Žalobca napadol aktualizácie žalobou zo dňa 18.04.2017.

8. V podanej kasačnej sťažnosti žalobca namietal nesprávny výklad ust. § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z.z. krajským súdom, predovšetkým pojmu „konanie podľa druhej časti zákona č. 528/2008 Z.z.“. Podľa názoru žalobcu krajský súd použil výlučne gramatický výklad, pričom tento výklad je ústavne nesúladný. Žalobca mal za to, že metódou systematického, logického aj teleologického výkladu, by krajský súd dospel k opačnému výkladu, teda, že na rozhodnutia riadiaceho orgánu alebo správneho orgánu podľa § 27a zákona č. 528/2008 Z.z. sa ustanovenie § 14 ods. 18 nevzťahuje.

9. Žalobca konštatoval, že krajský súd sa snaží vyriešiť jednoducho problém opakovaných podaní v obdobných veciach, pričom dôvodom tohto stavu je nedokonalosť zákona č. 528/2008 Z.z., ktorého ustanovenia o procese kontroly sú podľa názoru žalobcu komplikované, neprehľadné, problematcky aplikovateľné a v konečnom dôsledku protiústavné (hlavne v tej časti, kde sa určuje, že v prípade neuhradenia sankcie sa jej výška zvyšuje na 1,5 násobok, bez možnosti príjemcu sa takému postupu brániť alebo dosiahnuť odlišné rozhodnutie v správnom konaní). Žalobca je presvedčený, že povinnosťou správneho súdu podľa SSP je v tomto prípade poskytnúť ochranu právom chráneným záujmom žalobcov a dôsledne kontrolovať a usmerňovať správne orgány, konajúce v obdobných veciach.

10. Žalobca ďalej namietal nezákonné odmietnutie žaloby podľa § 440 ods. 1 písm. j/ SSP, nakoľko krajský súd nemôže odmietnuť žalobu, ktorou sa žalobca domáha ochrany svojich základných práv a slobôd, dotknutých napadnutým správnym rozhodnutím, konkrétne vlastnícke práva podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa názoru žalobcu nie je v súlade s ústavným princípom podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, aby sa prijímateľ nemohol brániť na súde proti správnenému aktu správneho orgánu, ktorým mu tento uložil sankcionovanú povinnosť zaplatiť v určitom čase určitú sumu zo svojho majetku, pričom nie je podstatné, či ide o výzvu na zaplatenie určitej sumy v prvej fáze (podľa § 27a ods. 1 alebo ods. 4 zákona č. 528/2008 Z.z.), alebo v druhej fáze tohto postupu, keď už žiada rozhodnutím zaplatenie jedenaplnásobku pôvodne žiadanej sumy (podľa § 27a ods. 5).

11. Žalobca mal za to, že krajský súd sa odklonil od judikatúry kasačného súdu (dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. h/ SSP), nakoľko v obdobných veciach prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky viacero rozhodnutí, podľa ktorých bol krajský súd povinný napadnuté uznesenie materiálne posúdiť bez ohľadu na jeho formu (sp. zn. 5Sžf/31/2011, 5Sžf/26/2012, 5Sžo/62/2014). V súvislosti s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžf/56/2015 zo dňa 08.06.2016, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k názoru, že § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z.z. vylučuje zo súdneho preskúmania všetky rozhodnutia podľa druhej časti zákona žalobca uviedol, že najvyšší súd sa v ňom dopustil zásadného omylu. Žalobcovi bolo známe, že obdobné rozhodnutia najvyššieho súdu boli napadnuté ústavnou sťažnosťou a považoval za vysoko pravdepodobné, že Ústavný súd Slovenskej republiky takéto rozhodnutia zruší, pretože sú jednoznačne v rozpore s judikatúrou ústavného súdu vo veci práva na súdnu ochranu.

12. V závere kasačnej sťažnosti žalobca v zmysle § 447 ods. 1 SSP žiadal, aby kasačný súd priznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok, keďže právnymi následkami uznesenia hrozí žalobcovi závažná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.

3.

13. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu zamietol ako nedôvodnú. Žalovaný konštatoval, že podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti v čase vypracovania a odoslania správy a žiadosti je predčasné, pretože ku dňu podania žaloby neexistuje

právoplatné správne rozhodnutie o vrátení finančných prostriedkov podľa § 27a ods. 5 zákona č. 528/2008 Z.z.. Až na základe právoplatného rozhodnutia vydaného v správnom konaní podľa § 27a zákona č. 528/2008 Z.z. bude žalobca povinný vrátiť finančné prostriedky v lehote uloženej v tomto rozhodnutí a až toto rozhodnutie je spôsobilé zasiahnuť do subjektívnych práv žalobcu, a teda bude aj preskúmateľné v rámci správneho súdnictva.

14. K žiadosti žalobcu o priznanie odkladného účinku kasačnej žaloby žalovaný uviedol, že v danom prípade nie sú splnené podmienky potrebné na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, nakoľko napadnutá správa a žiadosť nie sú vykonateľné a preto nie sú spôsobilé spôsobiť žalobcovi žiadnu ujmu.

4.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti žalobcu (453 ods. 1 a ods. 2 SSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

16. Najvyšší súd z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že žalobca sa žalobou podanou na krajskom súde dňa 18.04.2017 domáhal preskúmania zákonnosti Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21502316/S02 zo dňa 16.02.2017 („Aktualizovaná Správa 1“), Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220220132/Z02, zo dňa 16.02.2017 („Aktualizovaná Žiadosť 1“), Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21700254/S01 zo dňa 16.02.2017 („Aktualizovaná Správa 2“) a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220220132/Z03 zo dňa 16.02.2017 (ďalej ako „Aktualizovaná Žiadosť 2“), ktoré sa týkajú Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. 132/2010/2.2/OPVáV zo dňa 24.11.2010, za účelom realizácie projektu s názvom: „Aplikovaný výskum metód na určovanie klimatických a hydrologických návrhových veličín“, ITMS kód: 26220220132. Postupom užšej súťaže žalobca vyhlásil dňa 16.03.2011 verejné obstarávanie na predmet zákazky „Externé spracovanie digitálnych priestorových údajov v rámci projektu „Aplikovaný výskum metód na určovanie klimatických a hydrologických návrhových veličín“, uverejnením Oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania v Úradnom vestníku EÚ č. S 54/2011 zo dňa 18.03.2011 pod č. 08770 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 52/2011 zo dňa 16.03.2011 pod zn. 01751-MUS. V období od 02.09.2014 do 29.09.2014 vykonalo Ministerstvo financií, sekcia auditu a kontroly, vládny audit č. A601, K3818, z ktorého audítorská skupina vypracovala čiastkovú správu vládneho auditu, v ktorom identifikovala nedostatok 4.A1.001. Nesúhlas s vytýkaným nedostatkom žalobca uviedol v písomných námietkach zo dňa 10.10.2014 a v zápisnici z prerokovania predbežnej čiastkovej správy zo dňa 15.10.2014. Ministerstvo financií SR podalo dňa 31.12.2014 na Úrad pre verejné obstarávanie podnet na vykonanie kontroly postupu žalobcu pri zadávaní zákazky. Úrad vykonal u žalobcu v období od 07.04.2015 do 30.07.2015 kontrolu, o výsledku ktorej bol vyhotovený písomný protokol č. 397-7000/2015-OK/4 zo dňa 30.07.2015. Dňa 27.10.2015 sa uskutočnilo prerokovanie protokolu, počas ktorého sa žalobca vyjadril k nesprávosti záverov zistených kontrolou. Dňa 21.12.2015 podal žalobca na Krajský súd v Bratislave žalobu o preskúmanie zákonnosti protokolu a zápisnice o prerokovaní protokolu, konanie bolo vedené pod sp. zn. 1S/306/2015.

17. Dňa 07.01.2016 bol žalobcovi doručený list zo dňa 22.12.2015, ktorým ho Výskumná agentúra na vrátenie finančných prostriedkov vo výške 25%-nej korekcie z hodnoty výdavkov zákazky do 13.02.2016, prílohou listu bola Správa o zistenej nezrovnalosti č. N215002316/S01 zo dňa 22.12.2015. Žalobou doručenou Krajskému súdu v Bratislave dňa 03.03.2016 sa žalobca domáhal preskúmania Správy o zistenej nezrovnalosti č. N215002316/S01 zo dňa 22.12.2015, konanie bolo vedené pod sp. zn. 5S/41/2016.

18. Následne agentúra listom zo dňa 17.02.2017 zaslala žalobcovi aktualizácie Správ o zistenej nezrovnalosti č. N21502316/S02 a č. N21700254/S01 zo dňa 16.02.2017 a Žiadostí o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220220132/Z02 a 26220220132/Z036 zo dňa 16.02.2017, preskúmania

zákonnosti ktorých sa žalobca domáhal v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5S/71/2017.

19. Predmetom kasačného konania bolo preskúmanie uznesenia Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/71/2017-257 zo dňa 30.01.2018 ako aj konania, ktoré mu predchádzalo. Kľúčovou otázkou sa pre kasačný súd stalo právne posúdenie možnosti súdneho prieskumu aktualizácie Správ o zistenej nezrovnalosti č. N21502316/S02 a č. N21700254/S01 zo dňa 16.02.2017 a Žiadostí o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220220132/Z02 a 26220220132/Z036 zo dňa 16.02.2017, ktoré krajský súd zhodne so žalovaným považoval za nepreskúmateľné v správnom súdnictve.

20. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

21. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

22. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súde v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

23. Podľa § 7 písm. h/ SSP, správne súde nepreskúmajú rozhodnutia, opatrenia, rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny, personálne rozkazy a disciplinárne rozkazy orgánov verejnej správy, ktorých preskúmanie vylučuje osobitný predpis.

24. Podľa § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z.z. rozhodnutia vydané v konaní podľa tejto časti zákona nie sú preskúmateľné správnym súdom.

25. Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

26. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

27. S poukazom na obsah kasačnej sťažnosti žalobcu, považoval kasačný súd za potrebné sa v prvom rade vyjadriť k sťažnostnému bodu, v ktorom žalobca namietal odklon krajského súdu od judikatúry kasačného súdu (dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. h/ SSP), tvrdiac, že v obdobných veciach prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky viacero rozhodnutí, podľa ktorých bol krajský súd povinný napadnuté uznesenie materiálne posúdiť bez ohľadu na jeho formu (sp. zn. P., 5Sžf/31/2011, 5Sžf/26/2012, 5Sžo/62/2014).

28. K uvedenej námietke žalobcu kasačný súd uvádza, že Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojej rozhodovacej činnosti už v minulosti riešil otázku právomoci správneho súdu vykonať súdny prieskum napadnutých správnych aktov (správy o zistenej nezrovnalosti a žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov podľa zákona č. 528/2008 Z. z.), pričom postoj súdu k tejto otázke nebol úplne jednoznačný, keďže sa vyskytlo i rozhodnutie podporujúce názor žalobcu o prípustnosti súdneho preskúmania uvedených správnych aktov (sp. zn. 5Sžf/26/2014 zo dňa 28.04.2016), ktoré je však výnimkou z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu.

29. K rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, citovaným žalobcom na podporu svojich argumentov v podanej v kasačnej sťažnosti, kasačný súd uvádza, že ide o staršie rozhodnutia

najvyššieho súdu, ktoré boli prekonané jeho neskoršou judikatúrou (konkrétne sp. zn. 4Sžf/56/2015 a sp. zn. 1Sžf/87/2015). Kasačný súd zdôrazňuje, že v aktuálnej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa nevyskytujú názory, ktoré by sa nezhodovali s právnymi závermi vyslovenými k tejto otázke v uznesení zo dňa 8. júna 2016 sp. zn. 4Sžf/56/2015 v obdobnej veci: „V prejednávanej veci uzatvoril žalobca zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, a to podľa § 15 ods. 1 zákona o pomoci a podpore. Na základe uvedenej zmluvy boli žalobcovi poskytnuté finančné prostriedky na účel uvedený v predmetnej zmluve na základe uskutočneného verejného obstarávania. Následne ministerstvo životného prostredia vykonalo administratívnu kontrolu verejného obstarávania, ktoré sa vykonalo na v nadväznosti na uzatvorenú zmluvu, a to v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o pomoci a podpore. V priebehu kontroly boli zistené určité nezrovnalosti, ktoré boli žalobcovi oznámené formou Správy o zistenej nezrovnalosti, tak ako to ustanovuje zákon o pomoci a podpore vo svojej druhej časti. Predmetnú správu je možné považovať podľa názoru senátu najvyššieho súdu za podkladové rozhodnutie, ktoré má predbežnú povahu vzhľadom na postup upravený v § 27a citovaného zákona. Najvyšší súd sa nestotožňuje s názorom krajského súdu, že právo žalobcu na poskytnutie prostriedkov z fondov Európskej únie patrí k základným právam a slobodám. Výpočet základných ľudských práv a slobôd obsahuje Ústava Slovenskej republiky vo svojej druhej hlave ako aj Dohovor o ochrane základných práv a ľudských slobôd. Odvolací súd má za to, že v nich nie je obsiahnuté právo, ktoré by korešpondovalo s právom, ktorého ochrany sa domáha žalobca. Prejednávanú vec teda nemožno posudzovať podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“

30. Na tieto právne závery nadviazal Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 1Sžf/87/2015 zo dňa 14. februára 2017, keď za podobných skutkových a právnych okolností konštatoval: „Je nepochybné, že v zmysle § 15 ods. 1 zák. č. 528/2008 Z. z. úspešnému predkladateľovi žiadosti, a v preskúmvanej veci aj žalobcovi, sa pomoc, resp. podpora poskytuje na základe súkromnoprávneho vzťahu, ktorý vychádza zo zmluvy uzavretej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka.

Ďalej však už, ako správne konštatoval žalobca, žalovaný vystupuje v pozícii orgánu verejnej správy, t.j. ako riadiaci orgán mu do pôsobnosti zverené finančné zdroje spravuje s dohľadovým vrchnostenským oprávnením, ktoré mu najmä vyplýva z ustanovení

- § 24b a nasl. zák. č. 528/2008 Z. z. (výkon dohľadu nad plnením podmienok poskytnutia pomoci a podpory, súlad platby a súvisiacej dokumentácie so záväznými predpismi, či hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť použitia pomoci a podpory), resp.

- § 26 zák. č. 528/2008 Z. z. (výkon ochrany finančných záujmov vrátane zistenia nezrovnalostí).

Pokiaľ v rámci výkonu svojich oprávnení žalovaný zistí existenciu nezrovnalosti, je povinný túto skutočnosť oznámiť žalobcovi ako prijímateľovi (viď § 26 ods. 3 zák. č. 528/2008 Z. z.) prostredníctvom tzv. správy o zistenej nezrovnalosti. Zákon oprávňuje žalovaného v prípade tvrdeného porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania, aby v tomto štádiu výkonu dohľadových oprávnení mohol žalobcu popri oznámení o zistenej nezrovnalosti vyzvať na vrátenie poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky (§ 27a ods. 1 zák. č. 528/2008 Z. z.), resp. pozastaviť, zamietnuť alebo upraviť výšku platby pre projekt alebo jeho časť (§ 7 ods. 6 zák. č. 528/2008 Z. z.). Zákonodarcom použité oprávnenie „možnosť vyzvať“ je nutné vykladať s prihliadnutím na absenciu vykonať autoritatívny výklad ustanovení zák. č. 25/2006 Z. z. žalovaným v tom zmysle, že ide o uplatnenie notifikačného (oznamovacieho) oprávnenia orgánu verejnej správy v rámci výkonu dohľadových oprávnení, avšak v žiadnom prípade nejde o výkon vrchnostenskej rozhodovacej právomoci, ako sa domnieva žalobca.

Podľa § 26 ods. 3 zák. č. 528/2008 Z. z. v citovanom znení platí, že ak riadiaci orgán zistí nezrovnalosť z vlastného podnetu alebo iného podnetu, je povinný vypracovať a predložiť správu o zistenej nezrovnalosti certifikačnému orgánu, platobnej jednotke a prijímateľovi.

Celé štádium výkonu dohľadových oprávnení žalovaného ako riadiaceho orgánu sa ukončuje v okamihu, kedy žalovanému ako riadiacemu orgánu je v dôsledku platobnej pasivity prijímateľa potvrdené tvrdené

porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania prostredníctvom uloženia pokuty, resp. v osobitných situáciách len zachyteného v protokole.

Až na uvedenom základe vzniká žalovanému rozhodovacia právomoc rozhodnúť o vrátení dvojnásobku (podľa aktuálnej právnej úpravy 1,5 násobku) sumy uvedenej v pôvodnej výzve, ktorá je však zákonom limitovaná 100% výškou poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky.

Nakoľko na úkony orgánu verejnej správy pri výkone dohľadových vrchnostenských oprávnení (kontrola, dohľad či dozor) a na ich hmotne zachytené výsledky (protokoly, záznamy či zápisnice) sa v správnom súdnictve najmä nazerá ako na individuálne správne úkony s charakterom predbežnej povahy, Najvyšší súd musel vyhodnotiť napadnutý úradný list ako správny akt, ktorý nie je možné v zmysle § 248 písm. a/ O.s.p. podrobiť súdnej právomoci v správnom súdnictve.

Nakoľko pri vydávaní napadnutého úradného listu vo forme výzvy na vrátenie finančných prostriedkov poskytnutých podľa zák. č. 528/2008 Z. z. nemohol žalovaný uplatniť svoju rozhodovaciu právomoc, je možné sa zhodnúť s názorom žalovaného, že išlo o individuálny správny akt, u ktorého absentuje donucovacia zložka výkonu verejnej moci, t.j. ide slovami žalovaného o výzvu na „dobrovoľné“ plnenie oznámenej (nie uloženej) povinnosti na základe zistených (t.j. iba tvrdených) skutočností.“

31. V súvislosti s námietkou žalobcu, týkajúcou sa nesprávneho právneho záveru, vysloveného vo vyššie citovanom rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžf/56/2015 zo dňa 8. júna 2016 a v obdobných rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré boli napadnuté ústavnými sťažnosťami na Ústavnom súde Slovenskej republiky, kasačný súd uvádza, že mu je známa aktuálna rozhodovacia činnosť ústavného súdu vo veciach ústavných sťažností sťažovateľov, v ktorých ako prijímatelia nenávratného finančného príspevku podľa zákona č. 528/2008 Z.z. namietali porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami rôznych senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o zamietnutí kasačných sťažností proti rozhodnutiam Krajského súdu v Bratislave o odmietnutí žalôb o preskúmanie správ o zistených nezrovnalostiach (príp. protokolu o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní) z dôvodu ich neprípustnosti.

32. Uzneseniami Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. III. ÚS 33/2018 zo dňa 30. januára 2018, IV. ÚS 200/2018 zo dňa 8. marca 2018, IV. ÚS 267/2018 zo dňa 19. apríla 2018, IV. ÚS 395/2018 zo dňa 21. júna 2018, IV. ÚS 439/2018 zo dňa 1. augusta 2018, I. ÚS 276/2018 zo dňa 15. augusta 2018, II. ÚS 395/2018 zo dňa 5. septembra 2018, II. ÚS 459/2018 zo dňa 26. septembra 2018, III. ÚS 408/2018 zo dňa 13. novembra 2018, II. ÚS 568/2018 zo dňa 6. decembra 2018, IV. ÚS 45/2019 zo dňa 24. januára 2019, IV. ÚS 52/2019 zo dňa 31. januára 2019, III. ÚS 46/20149 a III. ÚS 48/2019 zo dňa 5. februára 2019) Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosti, v ktorých sťažovatelia namietali porušenie základných práv procesnej i hmotnej povahy uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, odmietol z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

33. Kasačný súd sa v celom rozsahu stotožňuje s právnymi názormi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobných veciach a s uzneseniami Ústavného súdu Slovenskej republiky, vydanými na základe ústavných sťažností proti rozhodnutiam najvyššieho súdu, pričom poukazuje na nutnosť dodržiavania zásady právnej istoty (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky). Z uvedených dôvodov kasačný súd vyhodnotil námietku žalobcu, že krajský súd vydaním napadnutého uznesenia porušil zákon tým, že sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, za nedôvodnú.

34. V súvislosti s námietkou žalobcu, týkajúcou sa nesprávneho právneho posúdenia veci krajským súdom (dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP), konkrétne nesprávneho výkladu ustanovenia § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z.z. a tým nezákonného odmietnutia žaloby podľa § 98 písm. g/ SSP v spojení s § 7 písm. h/ SSP, kasačný súd upriamuje pozornosť žalobcu na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej

republiky sp. zn. IV. ÚS 439/2018-10 zo dňa 1. augusta 2018, z odôvodnenia ktorého cituje:

„41.1 Ústavný súd zároveň poukazuje na § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z. z., na ktorý odkazuje aj najvyšší súd vo svojom napadnutom uznesení a podľa ktorého rozhodnutia vydané v konaní podľa tejto časti zákona (druhá časť zákona č. 528/2008 Z. z., do ktorej spadá aj § 27a, na základe ktorého bola vypracovaná správa a žiadosť, pozn.) nie sú preskúmateľné správnym súdom [v zákone odkaz na § 7 písm. h/ Správneho súdneho poriadku, podľa ktorého správne súdy nepreskúmajú rozhodnutia, opatrenia, rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny, personálne rozkazy a disciplinárne rozkazy orgánov verejnej správy, ktorých preskúmanie vylučuje osobitný predpis].

41.2 Uvedené znenie zákona priamo vylučuje preskúmateľnosť rozhodnutí vydaných podľa druhej časti zákona č. 528/2008 Z. z. správnym súdom, a teda predstavuje zákonný rámec na vyslovenie právneho názoru vyjadreného najvyšším súdom v jeho napadnutom uznesení, v zmysle ktorého správne akty - predmetná správa a žiadosť - nie sú preskúmateľné súdom v rámci správneho súdnictva.

42. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, pričom nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone, v nadväznosti na čo konštatuje, že je ústavne udržateľný záver najvyššieho súdu, podľa ktorého žiadosť a správa nie sú takými individuálnymi správnymi aktmi, ktoré by bolo možné podrobiť súdnemu prieskumu v rámci správneho súdnictva, a preto pokiaľ bola na uvedenom základe kasačná sťažnosť smerujúca proti napadnutému uzneseniu krajského súdu zamietnutá napadnutým uznesením najvyššieho súdu, nie je možné napadnuté uznesenie najvyššieho súdu považovať za rozhodnutie, ktoré by spočívalo na arbitrárnom, svojvoľnom a zjavne neudržateľnom a neospravedlňujúcom výklade práva, a teda za rozhodnutie, ktorým boli porušené sťažovateľom označené práva. V tejto súvislosti odkazuje ústavný súd na identické závery, ktoré vyslovil v obdobných veciach (napr. III. ÚS 33/2018, IV. ÚS. 267/2018)“.

35. K námietke žalobcu, týkajúcej sa nezákonného odmietnutia žaloby, ktorou sa žalobca domáha ochrany základných ľudských práv, konkrétne vlastníckeho práva podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. j/ SSP) kasačný súd poukazuje na právny záver vyslovený vo svojom skoršom rozhodnutí sp. zn. 4Sžf/56/2015 zo dňa 8. júna 2016: „Najvyšší súd sa nestotožňuje s názorom krajského súdu, že právo žalobcu na poskytnutie prostriedkov z fondov Európskej únie patrí k základným právam a slobodám. Výpočet základných ľudských práv a slobôd obsahuje Ústava Slovenskej republiky vo svojej druhej hlave ako aj Dohovor o ochrane základných práv a ľudských slobôd. Odvolací súd má za to, že v nich nie je obsiahnuté právo, ktoré by korešpondovalo s právom, ktorého ochrany sa domáha žalobca. Prejednávanú vec teda nemožno posudzovať podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“

36. Kasačný súd, poukazujúc na ustálenú rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky, zdôrazňuje, že správu o zistenej nezrovnalosti a žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov (v prejednávanej veci aktualizácie správ a žiadostí) nemožno považovať za spôsobilý predmet súdneho prieskumu správnym súdom, nakoľko ich preskúmateľnosť vylučuje osobitný predpis (zákon č. 528/2008 Z.z. v § 14 ods. 18) a ako také nepredstavujú zásah do práv a právom chránených záujmov žalobcu, t.j. i do vlastníckeho práva žalobcu podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, pretože nejde o právoplatné správne rozhodnutia o vrátení finančných prostriedkov podľa § 27a ods. 5 zákona č. 528/2008 Z.z. V prípade, ak na základe podanej žiadosti žalobca nevráti poskytnuté finančné prostriedky, bude následne žalovaným začaté správne konanie, výsledkom ktorého bude rozhodnutie o uložení povinnosti vrátiť finančné prostriedky, ktoré bude po vyčerpaní opravného prostriedku v zmysle zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) podliehať súdnemu prieskumu správnym súdom, a ktoré bude aj materiálne vykonateľné. Uvedené platí i vo vzťahu k prípadnej povinnosti vrátiť jeden a pol násobok sumy uvedenej vo výzve.

37. Záverom kasačný súd opakovane poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžf/87/2015 zo dňa 14.02.2017, na podklade ktorého prijalo Správne kolégium Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky na zasadnutí dňa 28.06.2018 právnu vetu judikovaného rozhodnutia k právnej otázke, ktorá je predmetom konania: „V prípade, že správny orgán vydal napadnutý úradný list vo forme výzvy na vrátenie finančných prostriedkov poskytnutých podľa zákona č. 528/2008 Z.z. <. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskej únie v znení neskorších prepisov, nemohol správny orgán zároveň uplatniť svoju rozhodovaciu právomoc, nakoľko tu absentuje donucovacia zložka výkonu verejnej moci. Ide totiž len o výzvu na dobrovoľné plnenie oznámenej (nie uloženej) povinnosti na základe zistených (iba tvrdených) skutočností.“ (R 57/2018).

38. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené závery považuje rozhodnutie krajského súdu o odmietnutí žaloby žalobcu o preskúmanie správ o zistenej nezrovnalosti a žiadostí o vrátenie finančných prostriedkov ako neprípustnej podľa § 98 písm. g/ SSP v spojení s § 7 písm. h/ SSP za vecne správne, vydané v súlade s aktuálnou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky.

39. Kasačný súd dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu neobsahuje žiadne právne relevantné námietky, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého uznesenia krajského súdu a preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

40. Kasačný súd návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti v zmysle ustanovenia § 447 ods. 2 SSP v spojení s ustanovením § 188 SSP zamietol, vzhľadom k tomu, že správa ani žiadosť nie sú spôsobilé spôsobiť žalobcovi závažnú ujmu, nakoľko nemôžu zasiahnuť do práv a právom chránených záujmov.

7.

41. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 167 ods. 1 SSP), a zároveň ich nepriznal ani žalovanému, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 168 SSP).

42. Toto rozhodnutie prijal senát kasačného súdu jednohlasne (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

43. Neuniklo pozornosti najvyššieho súdu, že krajský súd v záhlaví kasačnou sťažnosťou napadnutého uznesenia uviedol nesprávnu ulicu v adrese sídla žalobcu a nesprávny dátum vydania preskúmvanej Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21502316/S02 (i v bode 1/ odôvodnenia uznesenia). Podľa ustanovenia § 143 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), správny súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zjavné nesprávnosti. O oprave vydá opravné uznesenie, ktoré doručí osobám uvedeným v § 142 ods. 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.